Bindend studieadvies Intake en Matching bij Avans Hogeschool

Onderzoek naar de aanpassing van de BSA-norm en flankerend beleid

Elmi van den Akker
Etienne van Nuland
Theo Nelissen

Vereniging Hogescholen

Index

1 Managementsamenvatting 4

2 Inleiding 6
2.1 Doelstelling onderzoek 6
2.1.1 Onderzoeksvraag 7
2.1.2 Afbakening 7
2.2 Methode onderzoek 8
2.2.1 Interviews 8
2.2.2 Kwantitatieve analyse 8

3 BSA 52 10
3.1 Doelstelling BSA maatregel 10
3.2 Invoering BSA maatregel 11
3.2.1 Invoering aanvullende maatregelen 13
3.3 Opbrengst BSA maatregel 14
3.3.1 Bewustwording 16
3.3.2 Uitval jaar 1 16
3.3.3 Uitval jaar 2 17
3.3.4 Switch in jaar 1 18
3.3.5 Switch in jaar 2 18
3.3.6 Behalen propedeuse binnen 1 jaar 19
3.3.7 Behalen propedeuse binnen 2 jaar 19
3.3.8 Neveneffecten 19
3.4 Situatie bij andere HO instellingen in Nederland 20
3.4.1 Fontys Hogescholen 20
3.4.2 Windesheim 21

4 Intake & Matching 22
4.1 Doelstelling Intake & Matching 22
4.2 Invoering Intake & Matching 25
4.3 Kosten en Opbrengsten Intake & Matching 27
4.4 Situatie bij andere HO instellingen in Nederland 32
4.4.1 Fontys Hogescholen 32
4.4.2 Windesheim 32

Volgende >

5 Onderlinge samenhang en alternatieven > 34
5.1 Relatie maatregelen > 34
5.2 Verbeteringen of alternatieven > 35

6 Samenvatting en conclusies > 36
6.1 Conclusies BSA > 36
6.1.1 Invoering en draagvlak > 36
6.1.2 Effecten op studiesucces > 37
6.1.3 Samenhang BSA en flankerend beleid > 38
6.1.4 Verbeteringen of aanpassingen > 38
6.2 Conclusies Intake & Matching > 38
6.2.1 Invoering en draagvlak > 38
6.2.2 Aanbeveling > 40
6.3 Beantwoording onderzoeksvraag > 41

7 Bronnen > 43

8 Bijlagen > 45
8.1 Bijlage A: overzicht geïnterviewde academies en instellingen > 45
8.2 Bijlage B: Multilevel modellen > 46

< Vorige

1

Managementsamenvatting

In april 2016 heeft de Vereniging Hogescholen (hierna VH) Avans Hogeschool verzocht om, in het kader van het VH-project 'Kwaliteit en Studiesucces', een verdiepend onderzoek uit te voeren naar het thema 'aanpassing norm bindend studieadvies en flankerend beleid'. Daarnaast is in 2014 het Avans-programma Hippocampus (Intake & Matching) overgedragen naar de staande organisatie. Begin 2016 heeft het College van Bestuur de wens geuit om een organisatiebrede beleidsevaluatie omtrent Intake & Matching te laten uitvoeren. Beide thema's zijn in een gecombineerde beleidsevaluatie onderzocht. De onderzoeksvraag gaat in op de wijze waarop de invoering van de maatregel Bindend Studieadvies (hierna BSA) en het samenhangende flankerende beleid van Intake & Matching effect heeft gehad binnen Avans Hogeschool. Voor deze beleidsevaluatie is deskresearch, een kwalitatieve en een kwantitatieve analyse uitgevoerd. De uitkomsten zullen op Avans-niveau (intern) en branche-niveau (extern) worden gedeeld.

Uit de evaluatie komt naar voren dat de invoering van zowel de BSA-maatregel als Hippocampus geen tot weinig weerstand heeft opgeleverd. Het beleid werd gedragen en als zodanig ook uitgevoerd. De verhoging van de BSA-norm ging daarbij nagenoeg altijd vergezeld van aanvullende maatregelen. Bij de BSA-maatregel is het echter wel opmerkelijk dat de helft van de respondenten de oorspronkelijke doelstelling van het beleid niet meer kan reproduceren. Het lijkt dermate een vanzelfsprekendheid te zijn geworden dat men geen gedachte meer wijdt aan het waarom; men voert uit. Bij Intake & Matching is in het daartoe uitgevoerde programma nadrukkelijk ingezet op draagvlakcreatie; inhoudelijke discussie heeft plaatsgevonden alvorens de uitvoering van het beleid naar de staande organisatie werd overgedragen. Geconstateerd kan worden dat alle respondenten aan het programma refereren en ook de doelstelling van het beleid weten te reproduceren en deze

ook onderschrijven. Opvallend is dat een deel van de respondenten niet de relatie kan benoemen tussen de beleidsmaatregel en het flankerende (randvoorwaardelijke) beleid.

Ten aanzien van de effecten kan worden geconcludeerd dat een verhoogde BSA-norm doorgaans gepaard gaat met aanvullende maatregelen en leidt tot een statistisch significante hogere uitval in jaar 1 en een statistisch significante lagere uitval in jaar 2. Hieruit valt af te leiden dat het aannemelijk is dat de verhoogde BSA-norm de selecterende werking van de propedeuse versterkt en ook leidt tot een meer resultaat-homogene groep studenten die instroomt in jaar 2. Daarnaast blijkt uit het kwalitatief onderzoek dat de bewustwording ten aanzien van de verwachte prestaties is toegenomen; respondenten nemen dit zowel bij docenten als studenten waar.

Met betrekking tot het Intake & Matching beleid is de conclusie dat negatieve adviezen leiden tot een hogere uitval voor de poort. Vanuit de aanname dat een negatief advies een verhoogde kans geeft op uitval tijdens de studie kan dit als een positief effect worden geduid. Er is een statistisch significante relatie tussen de aard van de adviezen en de uitval in het eerste jaar, maar een causaal verband is niet vastgesteld. De meerderheid van de respondenten is van mening dat het beleid van Intake & Matching niet bijdraagt aan het verlagen van de uitval in jaar 1. Het overgrote deel van de respondenten is wel van mening dat het beleid bijdraagt aan de beoogde doelstelling van versterken van binding met de student en het sneller creëren van de juiste match tussen student en opleiding. Opvallend is dat de meerderheid van de respondenten vanuit een kosten-baten afweging niet tot een positief oordeel komt. Er heerst grote twijfel of de organisatorische en capacitieve inspanningen opwegen tegen de opbrengsten van het beleid.

Aanbevolen wordt om verdiepend te onderzoeken hoe de output vanuit de intakes beter kan worden toegepast als input in de matchingsgesprekken, hoe tot meer eenduidigheid kan worden gekomen in de advisering tussen en binnen opleidingen en welke mogelijkheden er zijn voor efficiencyverbetering van het proces van Intake. Daarnaast wordt voor het proces van Matching aanbevolen te bekijken hoe de gesprekken worden gevoerd en vastgelegd binnen de academies.

2 Inleiding

In april 2016 heeft de Vereniging Hogescholen aan Avans Hogeschool het verzoek gedaan om, in het kader van het VH-project 'Kwaliteit en Studiesucces', een verdiepend onderzoek uit te voeren naar het thema 'aanpassing norm bindend studieadvies en flankerend beleid'. Het gaat hierbij om de aspecten als: relevantie, coherentie, invoering en draagvlakcreatie, effectiviteit en efficiency van deze beleidsmaatregel(-en). De uitkomsten van dit onderzoek worden - ter kennisdeling - gepresenteerd op een afsluitende landelijke conferentie in december 2016 bij de HAN.

Daarnaast is in 2014 het Avans-programma Hippocampus (Intake & Matching) overgedragen naar de staande organisatie. Begin 2016, na twee jaar uitvoering van deze activiteitenketen in de staande organisatie, heeft het College van Bestuur de wens geuit om een organisatiebrede beleidsevaluatie omtrent Intake & Matching te laten uitvoeren.
Er is voor gekozen de beide thema's, die een grote samenhang met elkaar hebben, in een gecombineerde beleidsevaluatie te onderzoeken. Doelstelling is dat de opbrengsten hiervan zowel op Avans organisatieniveau (intern) als op Hogeschool brancheniveau (extern) verdiepend inzicht opleveren.

2.1 Doelstelling onderzoek

Doel van dit onderzoek is inzicht verkrijgen in de slaag- en faalfactoren die zich hebben voorgedaan bij de in- en uitvoering van de BSA-maatregel van 52 studiepunten, inclusief uitvoering van flankerend beleid in de vorm van Intake & Matching in het eerste en tweede studiejaar binnen Avans. Daarbij zal de aandacht ook uitgaan naar factoren die betrekking hebben op de structuur en cultuur van de organisatie.

2.1.1 Onderzoeksvraag

Op welke wijze heeft de invoering van de maatregel Bindend Studieadvies (hierna BSA) en het samenhangende flankerende beleid van Intake & Matching effect gehad binnen Avans Hogeschool?

Deelvragen

- Welke doelstellingen waren geformuleerd voor de BSA en Intake & Matching?
- Hoe zijn de BSA en Intake & Matching ingevoerd in de academies?
  → Is er draagvlak gecreëerd, was er weerstand?
  → Welke aanvullende maatregelen zijn er ingevoerd?
- Hoe heeft het studiesucces zich ontwikkeld? Wat waren de effecten van de BSA en Intake & Matching in jaar 1 en jaar 2?
- Is er een verband of samenhang tussen BSA en flankerend beleid dat is gericht op het verhogen van studiesucces?
- Welke verbeteringen of aanvullingen zijn mogelijk in de toekomst?

2.1.2 Afbakening

Het onderzoek heeft betrekking op de implementatie en uitvoering van de BSA-maatregel (bespreking in juli t/m september 2010; vastgelegd in het Meerjarenbeleidsplan (MJB) 2011-2014 (december 2010), alsmede het flankerende beleid in de vorm van de implementatie en uitvoering van de procesketen Intake & Matching in het eerste studiejaar (programma Hippocampus; overdracht naar de staande organisatie per 1 januari 2014). Ander flankerend organisatiebeleid wordt niet in de beschouwing mee-genomen. Het onderzoek focust zich op de effecten versus inspanningen op organisatieniveau.

De geformuleerde deelvragen zullen per beleidsmaatregel aan de orde komen in hoofdstuk 3 en 4. Daarop volgend is een reflectie op de samenhang van de beide beleidsmaatregelen opgenomen in hoofdstuk 5. Tot slot zal, aan de hand van beantwoording van de deelvragen, de hoofdvraag van het onderzoek worden beantwoord in de Samenvatting en conclusies (hoofdstuk 6). In de volgende paragraaf wordt ingegaan op de methodiek van dit onderzoek.

2.2 Methode onderzoek

Ter beantwoording van de onderzoeksvraag is deskresearch gepleegd en een kwalitatieve- en een kwantitatieve analyse uitgevoerd.

2.2.1 Interviews

Binnen Avans zijn gesprekken gevoerd met een directielid en een inhoudelijk betrokken medewerker van negen van de in totaal twintig academies.
De selectie van academies is gemaakt met aandacht voor de spreiding in de hoogte van het BSA in de periode voorafgaand aan de verhoging naar BSA 52 en met spreiding in locatie en domein. De interviews zijn gehouden aan de hand van een gestructureerde vragenlijst. Daarnaast is gesproken met interne Avans-collega's, die betrokken waren bij de uitvoering van het programma Hippocampus en externe collega's van Windesheim, Fontys en de Erasmus Universiteit Rotterdam. Een overzicht van de geïnterviewde personen staat in bijlage A.

2.2.2 Kwantitatieve analyse

De kwantitatieve analyse maakt gebruik van gegevens over 64.513 studenten uit negen cohorten (2006-2007 t/m 2014-2015), verdeeld over 63 opleidingen[1]. Het gaat om voltijdstudenten die in september zijn gestart met hun studie.

Een student is uitgevallen wanneer hij na een jaar niet meer bij Avans Hogeschool ingeschreven staat. Een student die na het eerste jaar bij een andere opleiding staat ingeschreven, is een switcher in jaar 1. Een student die na het tweede jaar een inschrijving heeft bij een andere opleiding, is een switcher in jaar 2.

1 Een opleiding die op twee locaties wordt aangeboden, telt twee keer mee. Niet voor alle opleidingen zijn er observaties voor elk van de negen cohorten. Sommige opleidingen zijn bijvoorbeeld pas na 2006-2007 gestart.

Om het effect van de hoogte van de BSA-norm te bepalen, is gebruik gemaakt van multilevel analyse. Multilevel analyse is een multivariate regressietechniek die het mogelijk maakt om te schatten in hoeverre de ontwikkeling van bijvoorbeeld uitval in jaar 1 is toe te schrijven aan een opleidingskenmerk (in dit geval het niveau van de BSA-norm) of aan verschillen tussen opeenvolgende cohorten (verandering over de tijd).

Uitval en studiesucces variëren tussen opleidingen en over de tijd. Dit wil zeggen dat studenten binnen een bepaalde opleiding of cohort meer op elkaar lijken dan studenten van verschillende opleidingen of uit verschillende jaren. Er is met andere woorden sprake van gegroepeerde data. Multilevel analyse is een methode die specifiek voor gegevens met een dergelijke structuur is ontwikkeld.

Geen rekening houden met gegroepeerde gegevens kan leiden tot onjuiste conclusies: de analyse wijst uit dat een kenmerk een statistisch significante invloed heeft op bijvoorbeeld uitval in jaar 1 terwijl dit niet het geval is (type 1 fout). Met name wanneer het effect van een variabele op groepsniveau wordt geschat, is het van belang om een techniek in te zetten die hier op de juiste manier mee omgaat.

Het niveau van de BSA-norm varieert niet op studentniveau, maar op het niveau van opleidingen en cohorten. Een tweede voordeel van multilevel analyse is dat de methode bij uitstek geschikt is om effect van variabelen op groepsniveau te schatten. Ook vormt eventuele samenhang tussen de hoogte van bijvoorbeeld de uitval in jaar 1 binnen een opleiding en de timing van de overgang naar een hogere BSA-norm geen probleem voor deze analysetechniek.

Per onderzoeksvraag is een multilevel model geschat om de invloed van de BSA-norm te bepalen, gecorrigeerd voor het effect van het cohort waarin de student zich bevindt en de opleiding die hij volgt. Het volgende hoofdstuk gaat in op de uitkomsten van de analyse. In bijlage B zijn de uitkomsten van de analyse in meer detail opgenomen.

3

BSA 52

3.1 Doelstelling BSA maatregel

Het BSA is een voorziening in de Wet op het hoger onderwijs en weten-schappelijk onderzoek (WHW) die ertoe moet bijdragen dat de juiste student op de juiste plaats komt (Onderwijsinspectie, 2010). In 2010 is besloten om Avans-breed de norm voor het Bindend Studieadvies (BSA) op 52 ECTS vast te leggen. Om te verhelderen wat er met deze maatregel werd beoogd, is gekeken naar wat er vooraf, in beleidsdocumenten van Avans over de maatregel is geschreven. De inhoudelijke onderbouwing die voorafging aan de beleids-keuze van BSA 52 uit 2010, is echter lastig (op papier) te achterhalen. In een intern onderzoek uit 2011 komt als vooronderstelling naar voren dat een hoge norm voor het BSA hand in hand gaat met een hoge kwaliteit en rendement van het onderwijs, met name in de hoofdfase van de studie (Avans; Godor, Muskens, Tjallema & van Mackelenbergh (2011)). Daarbij is ingeschat dat de uitval in jaar 1 waarschijnlijk zou toenemen en aanvullend beleid noodzakelijk zou zijn.

Op de vraag wat de respondenten met de BSA-maatregel willen bereiken, geeft een deel van de respondenten aan dat dit Avans-beleid was en zodoende top-down geïnitieerd. De inhoudelijke keuze voor een BSA van 52 lijkt een gedragen beslissing. Het doel van dit Avans-brede beleid omschrijven zij als het creëren van een uniforme norm binnen Avans en het realiseren van een kwaliteitsverbetering door het verhogen van de norm zodat de meer kansrijke studenten in jaar 2 overblijven. Slechts een beperkt aantal respondenten komt tot een eigen aanvullende formulering van de doelstelling.

Wat de respondenten, die wel in hun eigen bewoordingen formuleren, met de BSA-maatregel binnen hun academie willen bereiken, is te bundelen tot: het scheppen van verwachtingen, motiveren en extra stimulans bieden. Er wordt een uitdagend klimaat gecreëerd, de lat wordt hoog gelegd, waar de student naar toe kan en gaat werken. Studenten zouden zich gaan verhouden tot de norm. Hiermee wil men de selecterende werking van de propedeuse versterken. Met een hogere norm ontstaat sneller een beeld of de student het niveau van de opleiding aan kan. Minder gemotiveerde of minder competente studenten zullen uitvallen en jaar 2 wordt sterker bezet en meer studeerbaar. Eén respondent geeft aan dat studenten met een achterstand door hun focus op de resterende studiepunten niet alleen hun eigen prestaties hinderen, door zich te richten op de ontbrekende punten uit jaar 1, maar ook hun medestudenten hinderen.

De antwoorden die respondenten teruggeven op de vraag naar wat men met het beleid wil bereiken, komt op hoofdlijnen overeen met de in 2011 omschreven vooronderstelling. Het nu, vijf à zes jaar later, scherp formuleren van de doelstelling van de BSA maatregel lukt echter slechts enkele respondenten.

3.2 Invoering BSA maatregel

Uit de gesprekken met de respondenten blijkt dat over het invoeren van de BSA-maatregel binnen de academies relatief weinig discussie was. Het is door het CvB besloten en vervolgens is de OER aangepast.

De onderstaande figuur laat de verhouding zien tussen het aandeel opleidingen met een lage, middelmatige of hoge BSA-norm. Deze figuur is gebaseerd op gegevens uit de studentenadministratie. Een lage BSA-norm is een norm van minder dan 45 ECTS. Een norm van 52 ECTS vormt de categorie hoog. Wanneer de BSA-norm van een opleiding in een bepaald jaar 45 ECTS of hoger is, maar lager dan 52 dan valt dit in de categorie midden. Het jaar in de figuur duidt het studiejaar aan: 2006 betreft studiejaar 2006-2007 enzovoorts.

Nagenoeg alle opleidingen zijn met één of meerdere tussenstappen naar een norm van 52 gegaan. In de overgang van geen BSA-norm naar een uiteindelijke norm van 52 ECTS hebben veel opleidingen de norm eerst een aantal jaar op 45 ECTS gesteld.

De figuur laat zien dat in studiejaar 2006-2007 slechts één opleiding tot de categorie hoog en één opleiding tot de categorie midden behoorde. Alle overige opleidingen hadden in dat jaar nog geen BSA-norm of een norm lager dan 45 ECTS. In studiejaar 2007-2008 tot en met studiejaar 2010-2011 is er een grote groep opleidingen met een midden-norm tussen 45 en 52 ECTS en een beperkte groep opleidingen met een hoge BSA-norm. In 2011-2012 en 2012-2013 neemt het aandeel opleidingen met een BSA van 52 snel toe. Vanaf studiejaar 2013-2014 hanteren alle opleidingen een norm van 52 studiepunten.

Figuur 1 *Aandeel opleidingen naar BSA-niveau over de tijd*

Bron: Osiris

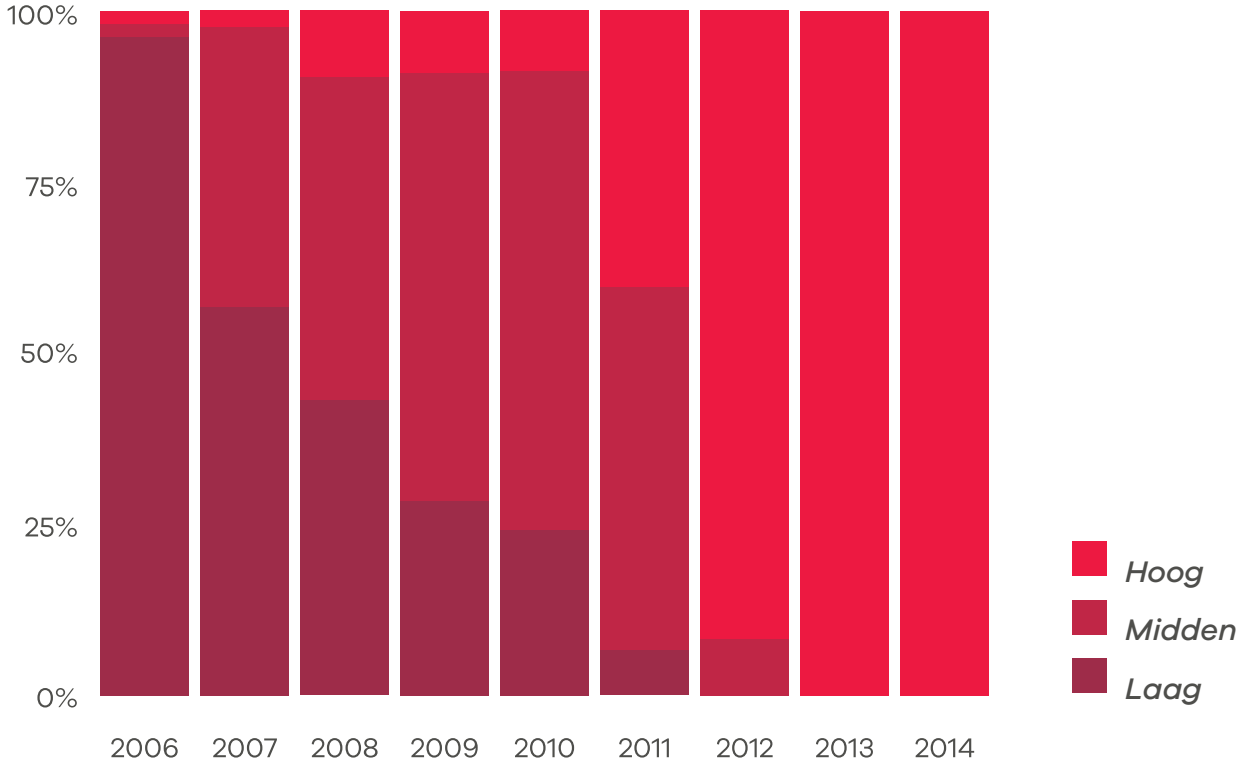

3.2.1 Invoering aanvullende maatregelen

Respondenten gaven aan bezorgd te zijn over een mogelijke toename van de uitval in jaar 1 als gevolg van de BSA-maatregel. In de meeste academies zijn daarom naast de verhoging van de BSA-norm ook andere maatregelen getroffen. Het kan dan gaan om:

- Verbetering van registratie, monitoring en terugkoppeling van de studievoortgang. De voortgang van de student en eventuele consequenties daarvan, moeten voor student en studieloopbaanbegeleider sneller inzichtelijk en bekend zijn. Door de student tijdig te waarschuwen kan deze zich zo snel mogelijk herpakken of zich nog voor 1 februari uitschrijven.
  → Een specifieke variant van dit punt is aandacht voor Intake & Matching. Dit kan gaan over het voor de poort wegwerken van deficiënties. Of het koppelen van informatie uit de Intake aan de SLB-gesprekken.
- Meer aandacht voor persoonlijke omstandigheden. De rol van examencommissies en decanen is versterkt en duidelijker gecommuniceerd.
- Verkleinen onderwijseenheden. Grote onderwijseenheden (bijvoorbeeld 8 ECTS) zijn opgeknipt naar kleinere eenheden (bijvoorbeeld 2x 4 ECTS). Het aantal toetsen neemt hiermee over het algemeen dus toe.
- Compensaties toestaan. Bij enkele academies, waarbij de omvang van de compensatieregeling verschilt per academie. In sommige academies alleen tijdens een overgangsperiode. Dit onderwerp was in sommige gevallen een bron van discussie.
- Herkansingen uitbreiden. Dit lijkt vooral in de overgangsperiode te zijn ingezet.
- Verder zijn er nog enkele maatregelen die specifiek voor een bepaalde academie gelden zoals toelatingseisen voor de poort, onderzoek onder uitvallers, aandacht voor studiehouding of het verlengen van de P-fase met half jaar indien de P niet is behaald.

Veel van de genoemde maatregelen moeten vroegtijdig in het eerste jaar worden ingezet. Ook kort aangekaart zijn het belang van helderheid en eenduidigheid van de regels en het belang van flexibilisering van het onderwijsaanbod (let ook op excellente studenten).

3.3 Opbrengst BSA maatregel

Net na de keuze voor een uniforme BSA-norm van 52 ECTS in 2010 is er een beleidsadvies geschreven over de norm. Daarin staat dat er geen onderbouwing is gevonden voor de hypothese dat het selecteren van studenten in het eerste jaar, waarbij ze vanaf jaar 2 weinig tot niets meer in te halen hebben, de kwaliteit van het onderwijs in de hoofdfase vergroot. Uit de binnen het onderzoek uit 2011 afgenomen interviews komt wel naar voren dat de academies met een hoge BSA-norm daarover tevreden zijn. Ook zijn de 2e jaars groepen homogener geworden. Ook het regelmatig gehoorde argument dat studenten 'toch naar de norm toewerken' blijkt op basis van het onderzoek uit 2011 niet valide te zijn (Avans; Godor, et al (2011)). In deze paragraaf zullen we kijken hoe de betrokkenen nu in 2016 oordelen over de opbrengsten van de BSA maatregel en wat er uit de cijfers uit het managementinformatiesysteem blijkt.

Uit paragraaf 3.2.1 komt naar voren dat er diverse aanvullende maatregelen zijn getroffen. Dit maakt het onderscheiden van opbrengsten die uitsluitend aan de BSA van 52 te danken zijn, moeilijk. Een aantal van de aanvullende maatregelen zou zelfs als opbrengst gezien kunnen worden.

Op basis van onder andere het in hoofdstuk 2 geformuleerde doel is de verwachte opbrengst van de BSA-maatregel onder te verdelen naar de volgende aspecten: Bewustwording, uitval jaar 1, uitval jaar 2, switch in jaar 1 en jaar 2, behalen propedeuse binnen 1 of 2 jaar en onverwachte opbrengsten.

De hypothesen die in de kwantitatieve analyse worden getoetst staan in onderstaande tabel.

Tabel 1 Onderzoeksvragen en hypothesen kwantitatieve analyse

Onderzoeksvraag	Hypothese t.a.v. effect BSA-norm
Wat was het niveau van de BSA-norm over de tijd?	n.v.t. (beschrijvend)
Hoe heeft de uitval in jaar 1 zich ontwikkeld en wat was de invloed van de BSA-norm hierop?	Een hoge BSA-norm leidt tot een hogere uitval in jaar 1. Een hoge norm leidt ertoe dat uitval in een eerder stadium van de studie plaatsvindt.
Hoe heeft de uitval in jaar 2 zich ontwikkeld en wat was de invloed van de BSA-norm hierop?	Een hoge BSA-norm leidt tot een lagere uitval in jaar 2. Een hoge norm leidt ertoe dat uitval in een eerder stadium van de studie plaatsvindt.
Hoe heeft het aandeel studenten dat switcht in jaar 1 zich ontwikkeld en wat was de invloed van de BSA-norm hierop?	Een hoge BSA-norm leidt tot een hoger aandeel switchers in jaar 1. Een hoge norm leidt ertoe dat switch in een eerder stadium van de studie plaatsvindt.
Hoe heeft het aandeel studenten dat switcht in jaar 2 zich ontwikkeld en wat was de invloed van de BSA-norm hierop?	Een hoge BSA-norm leidt tot een lager aandeel switchers in jaar 2. Een hoge norm leidt ertoe dat switch in een eerder stadium van de studie plaatsvindt.
Hoe heeft het aandeel studenten dat de propedeuse in 1 jaar haalt, zich ontwikkeld en wat was de invloed van de BSA-norm hierop?	Een hoge BSA-norm leidt tot een hoger aandeel studenten dat de propedeuse binnen 1 jaar haalt, doordat de lat hoger (dichter bij 60 ECTS) ligt.
Hoe heeft het aandeel studenten dat de propedeuse in 2 jaar haalt, zich ontwikkeld en wat was de invloed van de BSA-norm hierop?	Een hoge BSA-norm leidt tot een lager aandeel studenten dat de propedeuse tijdens het tweede jaar haalt, doordat een groter aandeel de propedeuse binnen 1 jaar haalt.

Om de relatie tussen de BSA-norm en het bachelorrendement te onderzoeken, is het nog te vroeg. Meer dan de helft van de opleidingen heeft de norm pas in of na studiejaar 2012-2013 naar 52 ECTS verhoogd. Echter, met de beschikbare data is het rendement slechts tot en met cohort 2009-2010 te berekenen.

3.3.1 Bewustwording

Uit de beantwoording door de respondenten blijkt dat zowel studenten als docenten meer bewust zijn van de prestaties die worden verwacht. Potentiële problemen worden in een vroeg stadium gesignaleerd en via de officiële kanalen (zoals decaan of examencommissie) verder opgepakt. Het onderwijsproces is zakelijker geworden; het volgen van beleid en richtlijnen zijn belangrijker geworden. Dit heeft positieve effecten (eenduidigheid) maar kan ook negatief uitwerken (te veel nadruk op snelheid boven ontwikkeling en verlies van menselijke maat). Met betrekking tot de instroom van nieuwe studenten lijkt er weinig verandering te zijn.

3.3.2 Uitval jaar 1

Een verandering in de uitval in jaar 1 wordt door de geïnterviewden slechts in beperkte mate ervaren. Soms spreekt men van een toename van de uitval voor 1 februari. Voor sommige geïnterviewden is er echter amper een verandering zichtbaar en blijft de uitval in jaar 1 een continu punt van zorg.

Cijfers uit het managementinformatiesysteem laten zien dat de uitval in het eerste jaar tussen studiejaar 2006-2007 en 2014-2015 op instellingsniveau licht is toegenomen. Deze toename is het resultaat van alle factoren (intern en extern) die de uitval in jaar 1 positief of negatief beïnvloeden. Echter: de voor dit onderzoek toegepaste analyse brengt het netto-effect van de BSA-maatregel op uitval in jaar 1 in kaart. Daarmee geven de resultaten in dit rapport de ontwikkeling van uitval in jaar 1 als gevolg van de BSA-maatregel, nauwkeuriger weer dan de managementcijfers. Het geschatte effect van de hogere BSA-norm is groter dan de stijging van de uitval in jaar 1 zoals geobserveerd in de managementcijfers.

Om te bepalen of de hoogte van de BSA-norm van invloed is op de uitval in jaar 1, is een multilevel model geschat. Opnieuw is het niveau van de BSA-norm onderverdeeld in drie categorieën: laag (<45 ECTS), midden (≥45 en <52 ECTS) en hoog (≥52 ECTS).

De uitval in jaar 1 is hoger bij een hoge BSA-norm. De geschatte kans op uitval in jaar 1 is – in vergelijking met een norm van 52 ECTS – 20 procent lager voor opleidingen met een BSA tussen de 45 en 52 ECTS. Het geschatte verschil in uitval tussen deze twee categorieën is vrij groot. Een uitval van 25 procent in een situatie met een middelmatige BSA-norm zou zich vertalen in een uitval van 30 procent bij een hoge BSA-norm (20 procent hoger).

Voor opleidingen met een BSA beneden de 45 ECTS is de geschatte kans op uitval 24 procent lager in vergelijking met een BSA van 52. Deze bevinding komt overeen met de verwachting dat een hogere BSA-norm zorgt voor meer uitval in jaar 1.

Bij een aantal hogescholen lijkt er sprake te zijn van een tijdelijk effect op uitval in jaar 1 (o.a. Windesheim). Of dit bij Avans Hogeschool ook het geval is, is zonder aanvullend onderzoek niet vast te stellen.

3.3.3 Uitval jaar 2

Bij sommige academies is volgens de respondenten de uitval in jaar 2 (licht) afgenomen. Er zijn echter ook signalen van andere respondenten dat er geen effect op uitval in jaar 2 merkbaar is. In een paar gevallen geeft men aan dat elke achterstand bij het ingaan van jaar 2 tot een blijvende achterstand leidt of tot uitval.

De kwantitatieve analyse van gegevens uit de studentenadministratie toont aan dat de uitval in jaar 2 lager is bij een hogere BSA-norm. De geschatte kans op uitval in jaar 2 is bijna 40 procent hoger bij een BSA-norm tussen 45 en 52 studiepunten, in vergelijking met een hoge norm. De geschatte kans op uitval in jaar 2 is zelfs bijna 60 procent hoger wanneer de norm lager is dan 45 ECTS. Dit is in lijn met de hypothese dat een hogere BSA-norm uitval vervroegt, zodat de uitval in jaar 2 lager uitkomt.

De bovengenoemde percentages zijn relatief en beschrijven de geschatte uitval binnen de betreffende categorie ten opzichte van de referentie-categorie: een hoge BSA-norm. Doordat de uitval in jaar 2 vrij klein is – deze bedraagt gemiddeld zo'n vijf procent – zijn de verschillen in absolute termen beperkt. De geschatte kans op uitval in jaar 2 voor een gemiddelde student – ongeacht opleiding of cohort – bedraagt zo'n vier procent bij een hoge BSA-norm. Bij een norm beneden de 45 ECTS of norm tussen 45 en 52 ECTS is de geschatte kans respectievelijk ruim 5 en ruim 6 procent. Met andere woorden, per honderd studenten vallen bij een hoge BSA-norm twee studenten minder uit in jaar 2 dan bij een lage BSA-norm en één student minder in vergelijking met een middelhoge BSA-norm. In jaar 1 is dit absolute effect van de BSA-norm wat groter, aangezien de uitval in jaar 1 hoger is.

3.3.4 Switch in jaar 1

Het niveau van de BSA-norm heeft geen invloed op het aandeel switchers i n jaar 1. Ten opzichte van een norm van 52 ECTS is het geschatte percentage switchers in jaar 1 enigszins lager bij een lage BSA-norm en enigszins hoger bij een norm tussen 45 en 52 ECTS. De verschillen zijn niet statistisch significant. De veronderstelling dat een hoge BSA-norm leidt tot een hoger aandeel switchers in jaar 1 is daarmee weerlegd.

Een aantal opleidingen kent een deels gezamenlijke propedeuse. Daardoor maken studenten gedurende het eerste jaar een definitieve keuze voor de opleiding die ze gaan volgen. Wanneer deze keuze afwijkt van de opleiding waarvoor een student zich aanvankelijk heeft ingeschreven, wordt een student als switcher gezien in de data, terwijl het feitelijk gaat om een uitgestelde keuze. Om deze reden is een aantal opleidingen niet in de analyse van switch in jaar 1 en 2 opgenomen.

3.3.5 Switch in jaar 2

Een hoge BSA-norm leidt tot minder switch in jaar 2. Het absolute verschil is – vanwege het zeer beperkte aandeel switchers in jaar 2 – beperkt tot slechts één procentpunt. In plaats van gemiddeld twee switchende studenten in jaar 2,

switcht er gemiddeld maar één per honderd studenten. Relatief gezien is het geschatte aandeel switchers in jaar 2 bijna tweemaal zo hoog bij een lage (91%) of middelmatige (84%) BSA-norm. De veronderstelling dat het aandeel switchers in jaar 2 lager is bij een hoge BSA-norm is hiermee bevestigd.

3.3.6 Behalen propedeuse binnen 1 jaar

Tussen de hoogte van de BSA-norm en het aandeel studenten dat binnen 1 jaar de propedeuse behaalt, is geen verband. De analyse laat zien dat de geschatte kans om de propedeuse in een jaar te halen, enigszins hoger is bij een norm van 52 ECTS. Het verschil met een norm van minder dan 45 ECTS of tussen de 45 en 52 ECTS is echter niet statistisch significant. Een hoge BSA-norm leidt niet tot een hoger propedeuserendement na één jaar studeren.

3.3.7 Behalen propedeuse binnen 2 jaar

Ook voor het behalen van de propedeuse na het eerste jaar, maar binnen 2 jaar geldt dat er geen verband is met de hoogte van de BSA-norm.
De geschatte kans dat een student binnen 2 jaar de propedeuse haalt, is weliswaar iets groter bij een lage of middelmatige BSA-norm. Ook hier is het verschil met de referentiecategorie van 52 ECTS niet statistisch significant. Een hoge BSA-norm leidt niet tot een lager aandeel studenten dat de propedeuse pas na 2 jaar studeren behaalt.

3.3.8 Neveneffecten

De neveneffecten die ter sprake zijn gekomen tijdens de interviews vallen veelal onder de noemer risico's. Zo is door diverse geïnterviewden als punt van zorg geuit dat de student tijd moet krijgen om de transitie van leerling naar student en uiteindelijk naar beginnend beroepsbeoefenaar te maken. Aansluitend is als risico benoemd dat een te sterke focus op het behalen van voldoende studiepunten, de student kan belemmeren in het ontdekken of de opleiding bij hem past. Verder valt op dat de meeste aanvullende maatregelen

bij Avans (zie paragraaf 3.2.1) gaan over het verbeteren van de studeer-baarheid. Tot slot is door een enkele respondent nog aangegeven dat het BSA voor studenten ook zeer stressvol kan zijn. Een andere respondent gaf nog aan dat er tussen bepaalde opleidingen veel switchers zijn.

In een gesprek met een geïnterviewde van een andere hoger onderwijs (HO) instelling is echter ook naar voren gekomen dat de druk op docenten toeneemt om kritisch te kijken naar het rendement en toetsing van hun vak. In principe is dit een goede zaak, maar het kan ook druk geven en daarmee het risico opleveren om op de inhoud te versoepelen.

3.4 Situatie bij andere HO instellingen in Nederland

In kader van dit onderzoek is ook over het bindend studieadvies gesproken met twee andere HO instellingen in Nederland; Fontys en Windesheim.

3.4.1 Fontys Hogescholen

Bij Fontys is het BSA niet uniform geregeld. De aansturing bij Fontys is eerder decentraal. Het college van Fontys heeft in de beleidsagenda wel aangegeven toe te willen naar nominaal = normaal (BSA 60). Maar de instituten (organisatie-onderdelen, vergelijkbaar met academies bij Avans) hebben de vrijheid om in hun jaarplan aan te geven of zij streven naar BSA 60. Instituten hebben een diverse BSA-norm, sommige hanteren 60; met name in het economisch domein zie je iets vaker 60. Maar daar was in het verleden vaak de norm al wat hoger. Technische opleidingen worden als zwaarder ervaren en hebben een iets lagere norm (rond 52). Bij de sociale instituten en de lerarenopleiding is het nog wat lager. Binnen een instituut is de norm voor de verschillende opleidingen over-wegend hetzelfde. Er is één instituut dat zichzelf heeft uitgedaagd door P in 1 jaar na te streven. Zij hebben nu een propedeuse rendement van 70% en hebben veel gedaan om dit te realiseren. Onder andere aanpassingen rondom toetsing, herkansingen en curriculuminrichting. Interne analyses bij Fontys tonen nog geen significante relatie tussen studieadviezen met aantal ECTS en uitval jaar 1.

3.4.2 Windesheim

Windesheim hanteert een instellingsbrede BSA-norm van 54 ECTS. Ook bij Windesheim is de norm gefaseerd opgehoogd, via 45 en 50 ECTS naar de uiteindelijke norm van 54. Binnen Windesheim is onderzoek uitgevoerd naar de vraag in hoeverre de hogere BSA-norm heeft geleid tot meer studiesucces. Uit het onderzoek blijkt dat er een positief verband is tussen de hoogte van de BSA-norm en uitval in jaar 1. De uitval in jaar 2 is bij een hogere norm juist lager. Deze is in de periode 2011 en 2014 gedaald van acht naar vier procent.
De cumulatieve uitval in het eerste en tweede jaar is instellingsbreed sinds 2011 met tien procent gedaald. Een verhoging van de norm leidt daarnaast tot een hoger aantal behaalde studiepunten over jaar 1 en 2 (Te Wierik 2015; Programmateam Studiesucces Windesheim, 2016). De meest recente cijfers laten een afname in uitval tijdens het eerste jaar zien. Het effect van de hogere BSA-norm is mogelijk van tijdelijke aard.

Als flankerend beleid op de invoering van het BSA zijn er op centraal en decentraal niveau diverse activiteiten uitgevoerd. Centraal is er de generieke studiekeuzecheck die op opleidingsniveau wordt aangescherpt met een opleidingsspecifieke vervolgactiviteit en een derde kans aan het eind van het eerste studiejaar. Deze extra herkansing is in eerste instantie als tijdelijke maatregel ingevoerd. In de praktijk blijkt dat deze derde kans door studenten niet zozeer gebruikt wordt om de grens van 54 ECTS te halen, maar om alsnog in het eerste jaar de propedeuse te halen. Dit is een onverwacht positief effect en maakt van de derde kans een succes voor Windesheim. Studenten stromen met een kleinere achterstand door naar de hoofdfase. Hoewel deze maatregel veel extra werk voor docenten met zich meebrengt, willen opleidingen vanwege het positieve effect vasthouden aan de maatregel. Inmiddels is dan ook besloten om de derde kans te blijven aanbieden.

4

Intake & Matching

4.1 Doelstelling Intake & Matching

Het hogeschoolbrede programma 'Hippocampus' is in 2009 opgericht en ontstaan vanuit de behoefte de kwaliteit van het onderwijs te verhogen door studenten sneller naar de juiste plek te begeleiden. Vanuit het besef dat het aantal studiestakers het eerste jaar het hoogst is, heeft het programma Hippocampus zich gericht op de totstandbrenging van een goede match tussen (de aankomende) student en opleiding. De hiermee gepaard gaande maatregelen en activiteiten, in dit onderzoek samengevat onder de noemer Intake & Matching, omvatten de periode voorafgaand aan de inschrijving van de student (Intake voor de poort; dit is de 'Avans-invulling' van de sinds 2014 wettelijke verplichte studiekeuzecheck), advisering met betrekking tot het volgen van de beoogde opleiding, tot en met begeleiding in het doorlopen van het eerste jaar (persoonlijke advisering op gemarkeerde momenten: matching).

De geformuleerde doelen waren als volgt samen te vatten (van Gaal, Jacobs en de Wit, 2013): het binnen de academies bevorderen van een vroege signalering en doorverwijzing van 'omzwaaiers' voorafgaand aan en binnen het eerste leerjaar. Zowel de student als de opleiding hebben binnen het eerste leerjaar het beeld scherp of de student op de juiste plek zit. Kortom: 'het versnellen van nodige uitval en het voorkomen van onnodige uitval'. Bijkomende doelen waren een geautomatiseerde, eenduidige en efficiënte procesuitvoering en de mogelijkheid talentherkenning en -ontwikkeling bij studenten in een vroegtijdig stadium te vergroten.

Figuur 2 *Infographic Hippocampus*

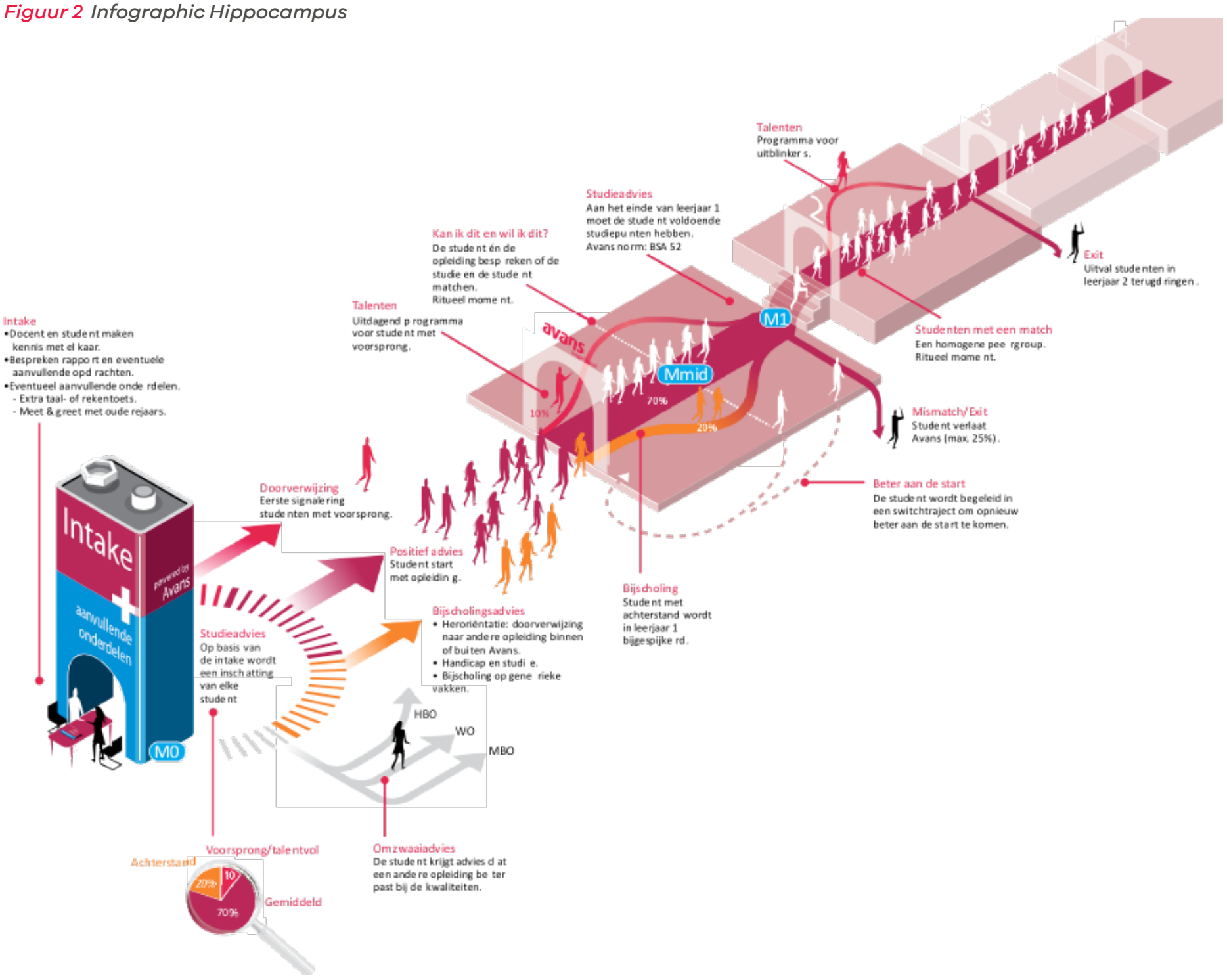

Onder de geïnterviewde respondenten is een hoge mate van overeenstemming over het doel van Intake & Matching waar te nemen. Veel gehoorde formulering is: ‘de student bewust maken’ of de opleiding bij hem past en hij deze ook aankan. Of te wel: ondersteuning bij het maken van een tijdige keuze; passend bij de capaciteiten van de student. Kritisch spiegelen of de student het juiste beeld heeft bij de opleiding. In lijn hiermee wordt ook vaak aangegeven: ‘de student op de juiste plek’. Daarbij wordt Intake gezien als het startmoment waarbij input wordt verzameld voor de verdere studieloopbaanbegeleiding in

jaar1. Door één academie wordt dit treffend samengevat: ‘bewustwording en een inhoudelijke gespreksagenda’. Daarbij gaat het enerzijds om de bevestiging van de gemaakte keuze door de gemotiveerde en geschikte student dan wel signalering van problemen/deficiënties als aanknopings-punten voor doorverwijzing en extra scholing/ontwikkeling; ‘wat heeft de student nodig om te kunnen studeren’.

Sommige academies refereren ook aan de binding met de student (‘Intake als een uitloper van de studievoorlichtingsdagen’ en ‘drempelverlagend’; men heeft de docent of SLB’er al een keer gezien). Daarbij wordt aangegeven dat het de student extra informatie oplevert en die zou dit ook als zodanig waarderen; men voelt zich serieus genomen. Eén academie twijfelt of het huidige Intake & Matching proces kan voorzien in de doelstelling: ‘juiste student op de juiste plek’. Daarvoor zou er nog te veel schorten aan de kwaliteit van de uitvoering; met name als het gaat om de gespreksvoering.

Het binnen Hippocampus oorspronkelijk benoemde bijkomende doel van talent(h-)erkenning komt in de gesprekken één keer aan de orde.

Opvallend is dat alle academies zich alleen uitlaten over het Intake-proces. Alleen desgevraagd wordt - zeer beperkt- ingegaan op het vervolg: de matchingsgesprekken gedurende het eerste jaar. Dit kan mogelijk verklaard worden uit het feit dat het Intake-proces een omvangrijk, arbeidsintensief en geüniformeerd proces is dat volgens een aantal vaste, inhoudelijke afspraken verloopt en wordt vastgelegd. Het vervolgproces van matching is minder ‘strak’ ingeregeld op basis van een beperkt aantal uitgangspunten en kent een vrijere invulling door de academies. Matching (in jaar 1) lijkt vooral te worden beschouwd als een onderdeel van de Studieloopbaanbegeleiding in zijn geheel. In die zin kan worden vastgesteld dat het beleid Intake & Matching niet als zodanig wordt herkend maar dat er meer sprake is van een onder-scheid dat wordt gemaakt tussen Intakebeleid en Studieloopbaanbeleid.
Uit bovenstaande vloeit de kanttekening voort dat dit onderzoek slechts een beperkt zicht geeft op de beleidsuitvoering van Matching.

4.2 Invoering Intake & Matching

Het programma Hippocampus, bestaande uit een aantal deelprojecten, heeft gelopen van 2009 t/m 2013. Nagenoeg alle academies binnen Avans hebben dit programma doorlopen en hebben de ontwikkelde beleidsmaatregelen ten aanzien van Intake & Matching (in meer of mindere mate) gefaseerd ingevoerd. Vanaf 2014 is het Intake & Matching-beleid geïmplementeerd in de staande organisatie. In de kader-OER zijn de uitgangspunten van matching omschreven waarbij wordt verwezen naar een specifiek kader voor Matching; deze wordt jaarlijks herijkt op basis van eventueel veranderde omstandigheden bij nieuwe instroom (de laatste versie dateert uit 2015; t.b.v. instroom 2016-2017).

Daarnaast is een algemeen kader ontwikkeld voor studieloopbaanbegeleiding bij Avans (van der Boon en Veulings, 2014). Dit kader biedt de academies handvatten bij het formuleren van hun visie op SLB en het inrichten en uitvoeren van hun SLB-programma. Er worden geen specifieke voorwaarden gesteld aan de tijd (of bijvoorbeeld ECTS) die een opleiding aan studie-loopbaanbegeleiding dient te besteden. Ter ondersteuning van de uitvoering door de academies is een Handboek Matching beschikbaar (beschrijving van de procesuitvoering) en er is een ‘Toolbox’ ontwikkeld met instrumenten (diverse handleidingen, FAQ, voorbeelden etc.).

De uitvoering van de Intakes door de academies wordt op centraal niveau gefaciliteerd door het Team Studentvoorzieningen (Dienst Marketing, Communicatie en Studentzaken; DMCS). Zij zijn verantwoordelijk voor de organisatie van de uitvoering van Intake (inplanning Intake-afspraken in systeem Casehandler en beheer van instrumenten zoals het digitaal assessment NOA). Daarnaast dragen zij ook zorg voor een periodieke kennisoverdracht en -uitwisseling naar en tussen betrokken functionarissen in de academies. Ook is er een centrale voorziening ingericht: het Studenten-centrum van waaruit Avans-breed een aanbod wordt verzorgd; gericht op plannen en organiseren en hulp bij studiekeuze. Daarnaast vindt peertutoring plaats op struikelvakken die door de opleiding zelf zijn uitgekozen; ook dit wordt door het Studentencentrum instellingsbreed georganiseerd. Volgens

opgave van het Studentencentrum zijn de meeste peertutorvakken wiskunde en Nederlands gerelateerd. Ook de doorgeleidingen naar het decanaat worden door het Studentencentrum georganiseerd. DMCS heeft ten aanzien van het proces Matching, de afgelopen jaren slechts vier academies in beperkte mate gefaciliteerd. Dit betrof het beschikbaar stellen van Casehandler voor de uitvoering van het matchingproces.

Zoals hiervoor toegelicht betrof Intake & Matching in aanleg een grootschalig organisatie breed programma: 'Hippocampus'. Door betrokkenen in het programma is aangegeven dat het destijds de eerste ervaring was om op deze wijze tot uniforme beleidsuitvoering binnen Avans te komen. Daarbij dienden zeker obstakels te worden overwonnen, daar waar academies gewend waren (en zijn) aan een grote mate van autonomie in de ontwikkeling en uitvoering van beleid. De wettelijke verplichting van een studiekeuzecheck per 2014 heeft hiervoor echter de benodigde urgentie aangebracht. Aangegeven is dat men ten behoeve van draagvlakcreatie heeft gewerkt met ambassadeurs in de academies en veel heeft geïnvesteerd in kennis-/uitwisselingsnetwerken van betrokkenen in de academies; ook om de eigen inbreng vanuit de academies tot hun recht te laten komen. In de eindfase van het programma is overgegaan op een minder strikte voorschrijving van de wijze waarop de processen dienden te verlopen. Dit had betrekking op Matching (de SLB-gesprekken in het eerste jaar) en was bedoeld om de voortgang te bespoedigen en het aanwezige draagvlak noodzakelijkerwijs verder te vergroten.

In de interviews met de academies wordt Hippocampus veelvuldig aangehaald. De meeste academies hebben Intake & Matching gefaseerd, vaak via een pilot bij één opleiding, ingevoerd. Een aantal academies gaven aan al eerder met het onderwerp bezig te zijn. Een tweetal academies bestempelt zichzelf als voorloper, waarbij het programma heeft kunnen profiteren van al aanwezige inzichten en best practices in de uitvoering.

In zijn algemeenheid komt in de gesprekken naar voren dat er niet echt discussie heeft plaatsgevonden over de noodzaak van invoering van Intake & Matching; het was verplicht. Inhoudelijke discussie heeft zich waarschijnlijk vooral tijdens de programma-uitvoering voorgedaan ('strenge formats' wordt als voorbeeld discussiepunt genoemd). Bij de meeste geïnterviewde academies

komt naar voren dat men het Intake & Matching-beleid als nuttig en waardevol beschouwt. Dit staat echter wel in contrast met de kritische opmerkingen die alle academies plaatsen bij de inspanning die vooral het Intakeproces met zich meebrengt.

4.3 Kosten en Opbrengsten Intake & Matching

De afgelopen jaren is onderzoek verricht naar de outcomes van de uitvoering van het Intake-proces. Dit betrof de cohorten 2012-2015 (Bakx – van den Brink en van Nuland, 2015). Op hoofdlijnen samengevat blijkt hieruit het volgende:

– De verdeling in percentage positieve, twijfel en negatieve adviezen over de jaren heen kent een stabiel niveau.

Tabel 2 Percentage positieve, twijfel en negatieve adviezen

Aard advies	2012	2013	2014	2015	
Positief	70%	75%	71%	70%	
Twijfel	24%	21%	24%	24%	
Negatief	6%	5%	5%	6%	

Bron: Rapport Outcomes Intake 2012-2015

Ten aanzien van de uitval voor de poort zien we een toename over alle adviezen door de jaren heen. Onder de aanname dat een negatief advies een verlaagde kans op de gewenste studievoortgang/-succes inhoudt, is een hieruit af te leiden opbrengst dat de negatieve adviezen leiden tot een relatief hoge uitval voor de poort.

Figuur 3 *Percentage deelnemers aan Intake dat niet bij de instelling instroomt*

Bron: Rapport Outcomes Intake 2012-2015

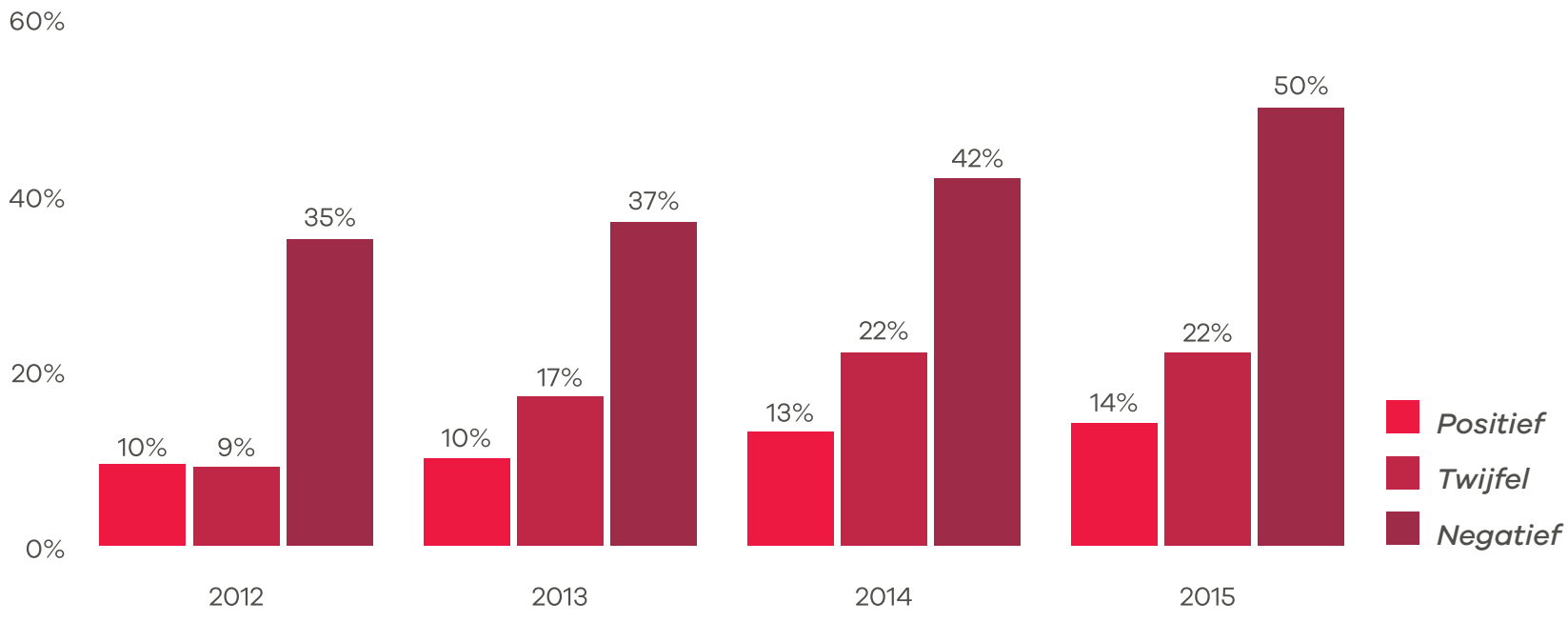

– Bij relatering van de afgegeven Intake-adviezen over de uitval in het eerste jaar blijkt dat:

→ De uitval in 2014 het laagst is onder deelnemers met een positief advies (25%), gevolgd door deelnemers met een twijfel advies (36%) en het hoogst is voor degenen met een negatief advies (43%).

→ De uitval in het eerste jaar van cohort 2014 is afgenomen ten opzichte van cohort 2013. De afname is het sterkst voor deelnemers aan Intake met een negatief advies.

→ Er duidelijke verschillen bestaan in uitvalpercentages tussen de drie groepen. Ondanks het feit dat de verschillen kleiner zijn voor cohort 2014 in vergelijking met cohort 2013, zijn de verschillen tussen de drie groepen groter dan in 2012. De verschillen in uitval tijdens het eerste jaar tussen deelnemers met een positief, twijfel en negatief advies zijn statistisch significant.

Figuur 4 *Uitval tijdens het eerste jaar naar advies Intake, cohort 2012, 2013 en 2014*

Bron: Rapport Outcomes Intake 2012-2015

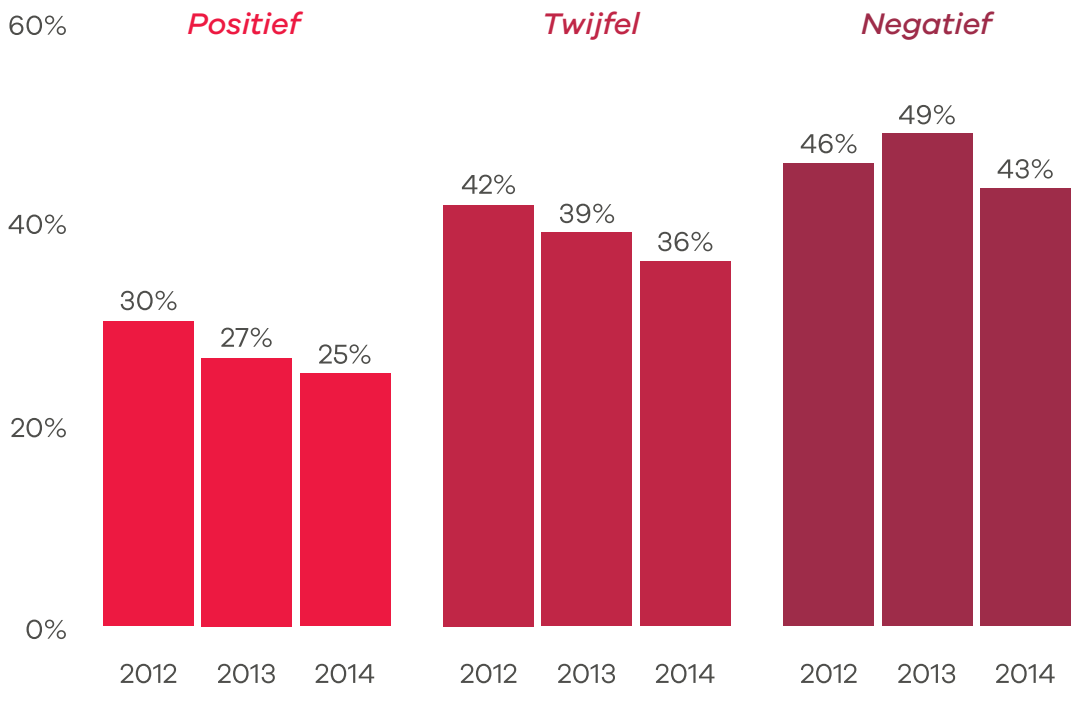

De kosten voor het proces van Intake & Matching bedragen jaarlijks op Avans totaalbasis ca. € 1,2 miljoen. Het budget hiervoor is gebaseerd op een vast bedrag per academie (voor organiseren van het proces op academieniveau), een vast bedrag per opleiding (voor organiseren van het proces op opleidingsniveau) en een bedrag per ingeschreven student (kosten van het daadwerkelijk uitvoeren van de Intake per student; dit wordt in 2017 gewijzigd naar regulier bekostigde student). In het totaalbedrag is ook budget ingeruimd voor de centrale ondersteuning vanuit DMCS.

De gedragen conclusie van de respondenten lijkt te zijn dat Intake & Matching een binding met de student tot stand brengt, de juiste verwachtingen ten aanzien van de studie kan scheppen en het beeld scherper stelt of de student aan de juiste opleiding begint of doorloopt. Een aantal academies voeren daarbij aan dat het winstpunt vooral een vroegtijdige signalering is waardoor zowel de opleiding als de student eerder in staat worden gesteld de gewenste acties te ondernemen. Uit de evaluatie van de Intakes van 2015 en 2014 (Lommertzen, 2015) blijkt dat, naast de verwijzingen naar het decanaat, het ‘persoonlijk bijspijkeradvies’ (bijvoorbeeld een meeloopdag of proefstudeermoment) en de verwijzing naar workshop ‘plannen en organiseren’ de meest gegeven verwijzingen zijn geweest.

Een aantal academies noemen de verbeterde, geprofessionaliseerde proces-uitvoering en ondersteuning door systemen. Daarnaast wordt als voordeel aangegeven dat het NOA-assessment (digitaal Intake-assessment) kan bijdragen aan een meer geobjectiveerde, eenduidigere advisering. Uit de evaluatie van de instroom van september 2015 (Lommertzen, 2015) blijkt echter dat er verschillen bestaan in de verhouding positieve, twijfel en negatieve adviezen in de academies; ook zijn er verschillen tussen gesprekvoerders van één opleiding. Naar academies is dan ook aangegeven dat het van belang is dit onderwerp te agenderen binnen de opleiding. Uit de interviews blijkt dat bij een aantal academies de inhoud van de advisering onderwerp van uit-wisseling is met collega's binnen de academie. Echter: een aantal andere academies geeft aan dat dit niet plaatsvindt.

Procesmatig verbeterpunt dat vaak ter sprake komt is de aansluiting van de informatie uit de Intake, die als input dient te worden ingebracht in het vervolgtraject van matchinggesprekken (SLB). Niet binnen alle academies vindt dit (soepel) plaats. Eén geautomatiseerd systeem ontbreekt waardoor de output uit de Intake niet via de 'druk op de knop' beschikbaar is maar handmatig achterhaald moet worden door de gespreksvoerder die de vervolg SLB-gesprekken gaat voeren. Aanvankelijk was één ondersteunend systeem wel het uitgangspunt binnen Hippocampus. Vanuit Osiris kon destijds onvoldoende ondersteuning worden geboden; daarom is gestart met facilitering vanuit Casehandler, een procesgestuurd systeem. In het laatste jaar van Hippocampus is besloten om de facilitering van het matchingproces vanaf dan via Osiris te laten verlopen vanwege de toegenomen mogelijkheden binnen Osiris Om deze reden is de opschaling voor de ondersteuning van het matching proces via Casehandler, gestaakt. Het vormgeven van het SLB-proces in Osiris voor alle academies is op dit moment nog in uitvoering. Voor wat betreft de Intake wordt door DMCS aangegeven dat het de doelstelling is dat ook dit proces op termijn over zal gaan naar Osiris.

Er treedt een wisselend beeld op als het gaat om de motivatie van docenten; een aantal academies geeft aan dat de docenten gemotiveerd zijn en het leuk vinden om de gesprekken met studenten te voeren, anderen geven aan dat docenten het min of meer als een verplicht vehikel beschouwen. Gezien de massaliteit vermoedt zowel een betrokkene bij het Hippocampusprogramma

als een geïnterviewde respondent uit de academies dat er nog wel te winnen valt in de kwaliteit van de gespreksvoering.

De meeste academies schatten in dat Intake & Matching geen bijdrage levert aan het terugdringen van uitval in het eerste jaar. Daarbij merken een aantal academies op te weinig of geen zicht te hebben op de 'harde cijfers' in dit verband. De gevolgtrekking over de bijdrage aan een mogelijke verlaging van de uitval in jaar 1 wordt gedaan tegen de achtergrond dat met name het Intakeproces veel inspanningen kost. In zijn algemeenheid wordt aangegeven dat het een arbeidsintensief proces is dat vooral in blok 3 en 4 voor een flinke piekbelasting kan zorgen. Bij een aantal academies is de capaciteit een probleem; soms worden medewerkers uit de ondersteuning of externen ingezet voor de uitvoering van de Intakes. Soms zijn er geen studenten beschikbaar voor een 'meet en greet'. Anderen zoeken de oplossing in een vaste pool van gemotiveerde docenten. Eén academie experimenteert met de inzet van derdejaars studenten. Daarnaast merkt een academie op dat er veel werkzaamheden worden verricht voor aanmelders waarvan later blijkt dat deze niet komen opdagen bij de Intakedagen; dit zou effectiever moeten.

Er is in de gesprekken met de academies veel terughoudendheid als het gaat om het opmaken van het saldo van de kosten/baten afweging. Hierbij dient te worden opgemerkt dat alle respondenten zich daarbij eigenlijk alleen richten op het proces van Intake. Enerzijds stelt men de inhoudelijk toegevoegde waarde die Intake met zich meebrengt aan de orde (het versnelde zicht op de juiste 'match' tussen student en opleiding en het creëren van binding met de student), maar anderzijds benadrukt men dat het veel investering in capaciteit en organisatie vergt en slaat in een aantal gevallen de vertwijfeling toe of dit tegen elkaar opweegt. Twee academies drukken zich nog sterker uit en zouden graag geëvalueerd zien of het proces niet efficiënter kan worden georganiseerd in relatie tot de vermoede bijdrage.

Evaluatie onder de aankomende studenten in 2015 (Lommertzen, 2015) wijst uit dat men de organisatie van de Intakedag met een gemiddeld rapportcijfer van 7,4 waardeert; daarbinnen wordt het gesprek met de docent of studie-loopbaanbegeleider als hoogste beoordeeld (gemiddeld een 8). Daarbij zijn de studenten het over het algemeen eens met het afgegeven advies (4,2 op een 5

puntsschaal; of men hierdoor beter voorbereid aan de toekomstige opleiding begint wordt lager gewaardeerd (3,7 op een 5 puntsschaal). Uit de NSE van 2016 blijkt dat studiebegeleiding binnen Avans met een gemiddelde van 3,61 boven het landelijk gemiddelde scoort van 3,55. Echter: in deze uitkomst is geen onderscheid gemaakt in de begeleiding in het eerste jaar en latere jaren.

4.4 Situatie bij andere HO instellingen in Nederland

4.4.1 Fontys Hogescholen

In het kader van de contactmomenten van de Studiekeuzecheck heeft Fontys een eigen vragenlijst samengesteld en tevens een deel zelf ontwikkeld (vergelijkbaar met NOA bij Avans). Ook de technische inrichting en afname wordt in eigen beheer uitgevoerd. Deze vragenlijst is inmiddels 2 jaar toegepast en wordt jaarlijks geëvalueerd. In het verleden kende Fontys een actief studieloopbaan-netwerk. De aandacht hiervoor was wat afgenomen, maar er begint nu weer meer aandacht voor te komen. Het verschilt per instituut hoeveel tijd er aan studieloopbaanbeleid wordt besteed en in welke vorm dit plaatsvindt.

4.4.2 Windesheim

De studiekeuzecheck is vorm gegeven middels een vragenlijst met een puntentelling, bestaande uit een generiek deel en een opleiding specifiek deel. Dit vormt input voor het (individuele) gesprek dat bijna door alle opleidingen met de aankomende student wordt gevoerd. Evenals bij Avans hanteert men 3 categorieën: ‘van harte welkom’, ‘geen optimale match’ en ‘niet starten’. De laatste categorie wordt weinig toegepast. Eventueel kan na de vragenlijst en het gesprek nog een vervolgactiviteit plaatsvinden zoals bijvoorbeeld het proefstuderen.

Bij Windesheim is geen sprake van centraal beleid op het gebied van studieloopbaan-begeleiding; opleidingen vullen dit grotendeels zelf in. Wel wordt gesteld dat opleidingen minimaal 8 en maximaal 16 ECTS over het gehele curriculum aan studieloopbaanbegeleiding opnemen (dit is een versoepeling van de oorspronkelijke eis van 4 jaar maal 4 ECTS in het curriculum op te nemen). Op dit moment ontwikkelt Windesheim een nieuw onderwijsconcept; daarin gaat bekeken worden welke rol studieloopbaan-begeleiding moet gaan innemen. In het huidige onderwijs is dit voornamelijk gericht op de studievoortgang. Op centraal niveau is men bezig met het ontwikkelen van een studentvolgsysteem; de complexiteit hiervan neemt toe door de verschillen in de toepassing van studieloopbaanbegeleiding door de opleidingen.

5

Onderlinge samenhang en alternatieven

In dit hoofdstuk wordt weergegeven hoe de BSA maatregel en Intake & Matching zich bij de totstandkoming van dit beleid tot elkaar verhielden en welke samenhang de geïnterviewde personen zien tussen de twee maatregelen. Tevens gaat dit hoofdstuk in op de alternatieven en verbeteringen die uit de interviews naar voren komen.

5.1 Relatie maatregelen

In het Avans beleidsadvies van Godor et al. uit 2011 wordt aangegeven dat de Avans-brede BSA-norm een van de beleidsmaatregelen is die kunnen bijdragen aan het doel van Hippocampus om het studiesucces van studenten van Avans hogeschool te vergroten. Doorberekening op basis van de toenmalige data wees daarbij uit, dat bij ongewijzigd beleid, sprake zou zijn van een toename van de uitval met 45% tot 50%. Intake & Matching is in dit verband dan ook nadrukkelijk als voorlopend en flankerend beleid te beschouwen ter aanvulling op de BSA-maatregel. Waarbij Intake & Matching de studiesucces versterkende rol invult aan het begin van het studieproces in jaar1 en de BSA-norm de kwaliteit van de studentenpopulatie in de hoofdfase zou moeten verhogen om daarmee het rendement van de hoofdfase te verbeteren.

Uit de interviews komt naar voren dat de helft van de respondenten geen (of amper) samenhang ziet tussen de BSA-maatregel en Intake & Matching. De andere helft van de respondenten ziet Intake & Matching als rand-voorwaardelijk voor het verhogen van de norm. Beide maatregelen moeten volgens respondenten studenten motiveren om harder te werken.

In het algemeen is de samenhang tussen het beleid rondom BSA en Intake & Matching slechts bij de helft van de geïnterviewde academies in beeld. Ook hier blijkt het scherp benoemen van die relatie lastig.

5.2 Verbeteringen of alternatieven

Op de vraag naar verbeteringen of alternatieven voor de BSA-maatregel of Intake & Matching zijn heel diverse antwoorden gegeven. Een onderwerp dat herhaaldelijk ter sprake is gekomen is een verdere verhoging van de BSA-norm naar 60 ECTS. Deze aandacht is logisch aangezien dit onderwerp in de loop van dit onderzoek door een aantal academies binnen Avans op tafel is gelegd. De reden hiervoor is het idee van enkele academies dat, ondanks de huidige BSA-norm, de focus van studenten op het behalen van de resterende ECTS uit de P-fase mogelijk leidt tot het niet halen van vakken uit jaar 2; met een cumulerend effect naar de volgende jaren tot gevolg . Deze zorg wordt versterkt door het wegvallen van de mogelijkheid om aan het einde van het tweede studiejaar (na het verstrekken van een voorlopig advies na jaar1) een bindend studieadvies te kunnen geven. Hierdoor wordt het zelfs mogelijk dat opgelopen achterstand in het eerste jaar de student – en daarmee de opleiding – ook na jaar 2 parten blijft spelen[2].

De onderstaande antwoorden zijn slechts door een of twee respondenten genoemd als verbetering of alternatief voor de huidige maatregelen:

- Meer aandacht voor aansluiting, bv. MBO-HBO.
- (Verdere) herinrichting van het curriculum, meer studeerbaar en meer uitdagend.
- Herbekijk de geschiktheid van de vragen over persoonlijke vaardigheden uit het NOA-assessment, onderdeel van Intake.
- Meer aandacht voor voorlichting in de (grotere) regio.
- Meer aandacht voor exitgesprekken.
- Meer aandacht voor studiehouding in het curriculum.
- De mogelijkheid om een toelaatbare student, maar met een inhoudelijk beperkt aansluitend profiel, voor de poort te mogen weigeren is nodig om de gestelde doelstelling van het propedeuserendement te realiseren.
- Meer aandacht voor SLB.
- Voorbereidingsplicht in lessen.
- Meer aandacht voor langstudeerders.

2 De informatie die in dit onderzoek over BSA 60 naar voren is gekomen is doorgespeeld aan de betrokkenen van OER-support die verder naar dit onderwerp zullen kijken.

6

Samenvatting en conclusies

Ter beantwoording van de onderzoeksvraag: 'Op welke wijze heeft de invoering van de maatregel Bindend Studieadvies (BSA) en het samenhangende flankerende beleid van Intake & Matching effect gehad binnen Avans Hogeschool', is in onderstaande paragrafen een samenvatting opgenomen van de beantwoording van de deelvragen (zie paragraaf 2.1.1.), zoals beschreven in de voorgaande hoofdstukken. Het antwoord op de hoofdvraag wordt gegeven in paragraaf 6.3.

6.1 Conclusies BSA

6.1.1 Invoering en draagvlak

In 2010 heeft Avans Hogeschool besloten om een instellingsbrede norm voor het Bindend Studieadvies (BSA) van 52 ECTS vast te stellen. Het BSA is een voorziening in de Wet op het hoger onderwijs en wetenschappelijk onderzoek (WHW) die ertoe moet bijdragen dat de juiste student op de juiste plaats komt (Onderwijsinspectie, 2010). Met de hoge BSA-norm wordt de lat voor propedeusestudenten hoog gelegd.

Ongeveer de helft van de geïnterviewde personen kan schetsen wat de BSA-maatregel beoogt te bereiken en hoe de verschillende onderdelen – BSA en flankerend beleid – met elkaar verbonden zijn. Voor een deel van de geïnterviewden blijkt dit echter lastig. In dat geval staat het uitvoeren van het centrale Avans beleid voorop.

Voor het instellen van een BSA-norm van 52 ECTS was veel draagvlak binnen de organisatie. In veel gevallen hebben opleidingen de norm stapsgewijs verhoogd. Vanaf studiejaar 2013-2014 hanteren alle opleidingen een BSA-norm van 52 ECTS.

Uit zorg voor een toename van uitval in jaar 1, treffen de meeste academies aanvullende maatregelen naast de verhoging van de BSA-norm. Dit gaat onder andere over het verbeteren van het monitoren en terugkoppelen van de studievoortgang, maar ook meer aandacht voor examencommissies en studentdecanen. Ook het verkleinen van de onderwijseenheden is diverse keren genoemd.

6.1.2 Effecten op studiesucces

Uit interviews blijkt dat zowel studenten als docenten zich meer bewust zijn van de prestaties die worden verwacht. De hoge lat die met de BSA-norm is gelegd, is duidelijk zichtbaar en maakt dat richtlijnen strikter worden gevolgd.

De uitval in jaar 1 is licht toegenomen in de periode 2006-2007 tot en met 2014-2015. Een hogere BSA-norm heeft – ondanks eventuele aanvullende maatregelen die binnen academies zijn genomen – als effect dat de uitval in jaar 1 is toegenomen en in jaar 2 is afgenomen. De kwantitatieve analyse van gegevens uit de studentenadministratie toont dit aan. Het is nog niet mogelijk om het effect van de BSA-maatregel op het hoofdfaserendement te onderzoeken. Het aandeel studenten dat binnen één jaar de propedeuse haalt, is niet toe- of afgenomen als gevolg van de hogere norm.

Het is aannemelijk dat de hogere uitval in jaar 1 en lagere uitval en switch in jaar 2 duiden op een versterking van de selecterende functie van de propedeuse en een hoger hoofdfaserendement. Met andere woorden, er zijn aanwijzingen dat de verhoging van de BSA-norm bijdraagt aan het studiesucces binnen Avans Hogeschool.

6.1.3 Samenhang BSA en flankerend beleid

De helft van de geïnterviewden ziet Intake & Matching als randvoorwaardelijk voor het verhogen van de BSA-norm. De andere helft ziet geen of nagenoeg geen samenhang tussen de BSA-maatregel en Intake & Matching.

6.1.4 Verbeteringen of aanpassingen

Naast de diverse maatregelen die academies op dit moment al aanvullend op de BSA-norm inzetten, is gevraagd naar verbeteringen of alternatieven voor de BSA-maatregel en Intake & Matching. Hierop zijn heel diverse antwoorden gegeven. Het enige onderwerp dat veelvuldig is aangekaart (zowel positief als negatief) is een verdere verhoging van de BSA-norm naar 60 ECTS. Dit is grotendeels te verklaren door het feit dat er, parallel aan dit onderzoek, binnen de organisatie een discussie gevoerd werd over een BSA-norm van 60 ECTS en door het wegvallen van de mogelijkheid om na jaar 1 een voorlopig advies te geven.

Het College van Bestuur van Avans Hogeschool CvB heeft in juli 2016 aangekondigd onderzoek te willen verrichten naar de wens van een aantal academies om een BSA-norm van 60 ECTS toe te gaan passen. Daarbij worden de ervaringen van andere hogescholen meegenomen. Geadviseerd wordt om in dit onderzoek ook nadrukkelijk het perspectief van de student te belichten. Wat zijn diens ervaringen met de toepassing van de huidige norm en eventuele aanvullende maatregelen en welke implicaties brengt een verhoogde norm met zich mee.

6.2 Conclusies Intake & Matching

6.2.1 Invoering en draagvlak

Het beleid van studiekeuzecheck en -advisering voor de poort en studieloopbaanbegeleiding in het eerste jaar (Intake & Matching) is via de toepassing van grootschalig, organisatie breed programmamanagement

geïmplementeerd binnen Avans. Gezien de hoge mate van autonomie van de academies, was de keuze voor een breed programma, waarbij de uitvoering van met name het deel Intake op uniforme wijze werd ingericht, georganiseerd en overgedragen naar de academies, destijds een nieuw fenomeen voor Avans. Betrokkenen uit het programma geven dan ook aan dat veel aandacht aan draagvlakcreatie bij de academies is gegeven; de later bekend geworden wettelijke verplichting van de studiekeuzecheck heeft daarbij een duwtje in de rug meegegeven.

De geïnterviewde respondenten refereren allemaal aan het programma Hippocampus. Het beleid wordt vrijwel unaniem als toevoegend en waardevol beschouwt. Ten tijde van de invoering zal sprake zijn geweest van inhoudelijke discussie; sinds de overdracht naar de staande organisatie wordt het beleid gevolgd en uitgevoerd waarbij waardering wordt geuit voor de professionele procesvoering en ondersteuning. De respondenten zijn eensgezind over de doelstelling van het beleid: de juiste student op de juist plek (het creëren van een ‘match’). Dit betekent het bevestigen van de gemotiveerde en geschikte student en bij anderen het vroegtijdig kunnen signaleren van ongeschiktheid of op te volgen deficiënties. Daarnaast ziet men als toegevoegd doel het creëren van binding tussen Avans en de (aankomende) eerstejaars student.

Effecten

De uitkomsten van het proces van Intake & Matching, of specifieker: de afgegeven adviezen uit de Intakes (positief, twijfel, negatief) laten op grond van een kwantitatieve analyse wel een statistisch significante correlatie, maar geen causaal verband zien met de uitval in het eerste jaar. Vastgesteld kan worden dat negatieve adviezen leiden tot een hogere uitval voor de poort. Dit duidt op een vervroeging van benodigde uitval en is daarmee als positief effect te classificeren. De respondenten zijn van mening dat Intake & Matching vooral resulteert in het tot stand brengen van binding met de student en een vroegtijdiger beeld oplevert van de geschiktheid van de student voor de opleiding.

Studenten beoordelen het Intakeproces met een gemiddeld rapportcijfer van 7,4; uit de NSE-uitkomsten van 2016 blijkt dat studiebegeleiding binnen Avans met een gemiddelde van 3,61 boven het landelijk gemiddelde scoort van 3,55 (hier is echter geen onderscheid in studiejaar gemaakt).

De meerderheid van de respondenten geeft aan te twijfelen over de kosten/baten afweging. Dit wordt vaak gerelateerd aan onvoldoende (ervaren) zicht op een vermindering van uitval in jaar 1. Het proces van met name Intake wordt als dermate intensief (organisatorisch en capacitief) ervaren dat men zich afvraagt of dit opweegt tegen de geconstateerde baten (versneld zicht op juiste match met de opleiding en creatie van binding met de student).
Een tweetal academies zou dit graag expliciet geëvalueerd zien.

6.2.2 Aanbeveling

Voer een verdiepend onderzoek uit naar de procesuitvoering van Intake & Matching.

Specifieke aandachtspunten voor Intake:

- het inbrengen en gebruik maken van de uitkomsten van het proces van Intake in het proces van Matching (vervolg SLB gesprekken in het eerste jaar).
- het verschil in afgegeven adviezen; vooral binnen dezelfde academie en opleiding.
- de efficiëntie in de procesvoering; of en hoe kan het proces slimmer worden georganiseerd waardoor er minder druk op de capaciteit ontstaat.

Specifiek aandachtspunt voor Matching:

- op welke wijze (of, hoe en volgens welke agenda) worden de match-mid en match-1 gesprekken gevoerd en vastgelegd binnen de academies.

6.3 Beantwoording onderzoeksvraag

Op grond van de getrokken conclusies rondom de in- en uitvoering en de effecten van de BSA-maatregel en het flankerende beleid Intake & Matching binnen Avans Hogeschool wordt de centrale onderzoeksvraag: 'Op welke wijze heeft de invoering van de maatregel Bindend Studieadvies (BSA) en het samenhangende flankerende beleid van Intake & Matching effect gehad binnen Avans Hogeschool', als volgt beantwoord:

De invoering van zowel de BSA-maatregel als Hippocampus heeft geen tot weinig weerstand opgeleverd. Het beleid werd gedragen en als zodanig ook uitgevoerd. De verhoging van de BSA-norm gaat daarbij nagenoeg altijd vergezeld van aanvullende maatregelen. Bij de BSA-maatregel is echter wel opmerkelijk dat de helft van de respondenten de oorspronkelijke doelstelling van het beleid niet meer kan reproduceren. Het lijkt een dermate vanzelf-sprekendheid te zijn geworden dat men geen gedachte meer wijdt aan het waarom; men voert uit. Bij Intake & Matching is in het daartoe uitgevoerde programma nadrukkelijk ingezet op draagvlakcreatie; inhoudelijke discussie heeft plaatsgevonden alvorens de uitvoering van het beleid naar de staande organisatie werd overgedragen. Geconstateerd kan worden dat alle respon-denten aan het programma refereren en ook de doelstelling van het beleid weten te reproduceren en deze ook onderschrijven. Opvallend is dat een deel van de respondenten niet de relatie kan benoemen tussen de beleids-maatregel en het flankerende (randvoorwaardelijke) beleid.

Ten aanzien van de effecten kan worden geconstateerd dat een verhoogde BSA-norm leidt tot een statisch significante hogere uitval in jaar 1 en een statistisch significante lagere uitval in jaar 2. Een hogere BSA-norm leidt tot een hogere geschatte uitval in jaar 1 van zes à zeven procentpunt en een lagere geschatte uitval in jaar 2 van anderhalf à tweeëneenhalf procentpunt. Hieruit valt af te leiden dat het aannemelijk is dat een verhoogde BSA-norm een versterkende selecterende werking heeft in het eerste jaar en ook leidt tot een meer resultaat-homogene groep studenten in jaar 2. Daarnaast blijkt uit het kwalitatief onderzoek dat de bewustwording ten aanzien van de verwachte prestaties is toegenomen; respondenten nemen dit zowel bij docenten als studenten waar.

Met betrekking tot het Intake & Matching beleid kan worden geconstateerd dat de toegenomen negatieve adviezen leiden tot een toegenomen uitval voor de poort. Vanuit de aanname dat een negatief advies een verhoogde kans geeft op uitval kan dit als een positief effect worden geduid. Er is een statistisch significante relatie tussen de aard van de adviezen en de uitval in het eerste jaar, maar geen causaal verband vastgesteld. De meerderheid van de respondenten is van mening dat het beleid van Intake & Matching niet bijdraagt aan het verlagen van de uitval in jaar 1. Het overgrote deel van de respondenten is wel van mening dat het beleid bijdraagt aan de beoogde doelstelling van versterken van binding met de student en het sneller creëren van de juiste match tussen student en opleiding. Opvallend is dat de meerderheid van de respondenten vanuit een kosten-baten afweging niet tot een positief oordeel komt. Er heerst grote twijfel of de organisatorische en capacitieve inspanningen opwegen tegen de opbrengsten van het beleid.

7

Bronnen

- Avans; Godor, B., M. Muskens, K. Tjallema en J. v. Mackelenbergh (2011) notitie Beleidsadvies uniformering BSA-norm.
- Bates, D., M. Maechler, B. Bolker, S. Walker (2015). Fitting Linear Mixed-Effects Models Using lme4. Journal of Statistical Software, 67(1), 1-48. Doi:10.18637/jss.v067.i01
- Hox, J.J. (2010) Multilevel analysis: Techniques and applications, Routledge, New York
- Leckie, G. (2013). Module 11: Three-Level Multilevel Models. LEMMA VLE, Centre for Multilevel Modelling.
- Bakx – van den Brink, D., E. van Nuland (2015). Outcomes Intake 2012 -2015.
- Boon, F. van der, en G. Veulings (2014). Studieloopbaanbegeleiding bij Avans Hogeschool.
- Gaal, I. van, L. Jacobs en B. de Wit (2013). Hippocampus 2013 in beeld. Productie van het programma Hippocampus – studiesucces en binding.
- Lommertzen, M. (2015). Intake bij Avans Hogeschool: evaluatie instroom september 2015.
- Onderwijsinspectie (2010). Met beide benen op de grond. Onderzoek naar de uitvoeringspraktijk van het bindend studieadvies in het hoger onderwijs. Utrecht.
- R Core Team (2016). R: A language and environment for statistical computing. R Foundation for Statistical Computing, Vienna, Austria. URL https://www.R-project.org/.
- Steele, F. (2008a) Module 5 (R Practical): Introduction to Multilevel Modelling. LEMMA VLE, Centre for Multilevel Modelling.
- Steele, F. (2008b) Module 7 (Concepts): Multilevel Models for Binary Responses. LEMMA VLE, Centre for Multilevel Modelling.
- Steele, F. (2008c) Module 7 (R Practical): Multilevel Models for Binary Responses. LEMMA VLE, Centre for Multilevel Modelling.
- Te Wierik, M. (2015). Nut en noodzaak bindend studieadvies, TH&MA
- Windesheim, Programmateam Studiesucces, 2016, 8-maandsrapportage studiesucces

8

Bijlagen

8.1 Bijlage A

Overzicht geïnterviewde academies en instellingen

Naam geïnterviewde	*Organisatie(onderdeel)*
Mw. Schwartz	Windesheim
Dhr. Te Wierik	Windesheim
Mw. Meens	Fontys
Mw. Hooijmaijers	Fontys
Mw. Jansen	Fontys
Dhr. Godor	Erasmus Universiteit Rotterdam
Mw. Venrooij	Avans, AFM
Mw. Versteegh	Avans, ASIS
Mw. Nobelen	Avans, ASIS
Mw. Hoeberichts	Avans, JHS
Mw. Van Triest	Avans, JHS
Dhr. Van Casteren	Avans, AMBM
Mw. Willebrand	Avans, AMBM
Dhr. Nijveld	Avans, AMBM
Dhr. Lamers	Avans, PABO
Mw. Lips	Avans, PABO
Dhr. Rodenburg	Avans, AI&I
Dhr. Huysmans	Avans, AI&I
Dhr. Schenk	Avans, ASB
Mw. Oomen	Avans, ASB
Dhr. Tönissen	Avans, AB&I
Mw. Smid	Avans, AB&I
Dhr. Theunis	Avans, AAFM
Mw. Reijndorp	Avans, AAFM
Mw. Lommertzen	Avans, DMCS

Overzicht geïnterviewde academies en instellingen (vervolg)

Naam geïnterviewde	*Organisatie(onderdeel)*
Dhr. De Wit	Avans
Mw. Jacobs	Avans
Mw. Van Gaal	Avans

8.2 Bijlage B
Multilevel modellen

De analyse is uitgevoerd in R, een softwarepakket en programmeertaal voor statistiek en data-analyse. Daarbij is het pakket lme4 gebruikt om de multilevel modellen te schatten.

Voor elk van de afhankelijke variabelen is een model met drie niveaus (levels) geschat. Het laagste niveau betreft studenten, het middelste niveau het cohorten en het derde niveau de opleiding. De afhankelijke variabelen zijn binair (0/1, een student valt uit in jaar 1 of niet). Om uitval, switch en het al dan niet behalen van de propedeuse in jaar 1 of jaar 2 te modelleren, is steeds een logistisch multilevel model geschat. Andere modelspecificaties (o.a. twee niveaus met cohort als predictor, drie niveaus met BSA-niveau als fixed en random effect) zijn getest, maar leiden niet tot een betere model fit. De auteurs danken Dr. Joran Jongerling voor zijn advies op methodologisch vlak.

De navolgende tabel geeft regressiecoëfficiënten, standaardfouten, significantieniveaus, het aantal observaties en informatie over de fit van de zes uiteindelijke modellen weer.

Tabel 1 *Onderzoeksvragen en hypothesen kwantitatieve analyse*

	Afhankelijke variabelen					
	Uitval jaar 1	*Uitval jaar 2*	*Swittch jaar 1*	*Switch jaar 2*	*Pin jaar 1*	*Pin jaar 2*
Fixed effects						
BSA laag	-0,277***	0,456***	-0,066	0,648***	-0,049	0,019
	(0,037)	(0,060)	(0,088)	(0,137)	(0,062)	(0,055)
BSA midden	-0,229***	0,329***	0,124	0,611***	-0,076	0,082
	(0,035)	(0,058)	(0,077)	(0,127)	(0,059)	(0,052)
Constant	-0,880***	-3,159***	-2,592***	-4,416***	-1,319***	-1,175***
	(0,041)	(0,053)	(0,089)	(0,143)	(0,106)	(0,078)
Random effects						
σ_v^2	0,045	0,060	0,251	0,525	0,609	0,209
σ_u^2	0,077	0,041	0,146	0,379	0,199	0,358
Observaties	64.513	55.711	52.699	45.408	64.513	55.711
Log Likelihood	-37.851,520	-11.450,890	-13.940,380	-5.032,510	-35.767,900	-31.077,590
Akaike Inf. Crit.	75.713,030	22.911,790	27.910,750	10.075,020	71.545,800	62.165,180
Bayesian Inf Crit.	75.758,410	22.956,430	28.043,840	10.118,640	71.591,170	62.209,820

*p<0,1; **p<0,05 ***p<0,01

NB. De coëfficienten in de tabel betreffen log-odds. Dat wil zeggen, de kans in verhouding tot de referentiecategorie (BSA hoog) op een logit schaal.